

Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu

z dnia 2 sierpnia 2016 r.

zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Przełomy Pełcznicy pod Książem PLH020020

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełomy Pełcznicy pod Książem PLH020020 zostało ustanowione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 17 września 2013 r. i ukazało się w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 19 września 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 5016). Powodem zmiany ww. zarządzenia są uchybienia wskazane w trybie kontroli aktów prawa miejscowego przez Ministra Środowiska uzasadniające zmianę we własnym zakresie, przesłane pismem znak DP-074-44/43807/13/KP z dnia 25 listopada 2013 r., uwagi Ministra Środowiska przedstawione w odniesieniu do innych zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych oraz zmiany wynikające z ponownej analizy zapisów ww. zarządzenia.

Jedną z uwag Ministra Środowiska odnosiła się do załącznika nr 4 Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony i dotyczyła braku zagrożeń potencjalnych dla siedliska 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*). Uzupełniono tę informację wpisując kod zagrożenia „X Brak zagrożeń i nacisków” oraz opis: „w trakcie prac nad planem nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla siedliska”. Analogicznie uzupełniono opis zagrożenia „X Brak zagrożeń i nacisków” dla siedlisk 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) i 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*).

W odniesieniu do działania ochronnego dotyczącego zmiany granic obszaru Natura 2000 w załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania Minister Środowiska wskazał że zmiana granic obszaru Natura 2000 nie należy do grupy działań ochronnych dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony. W związku z powyższym działanie zostało usunięte.

W związku z uwagami Ministra Środowiska przedstawionymi w odniesieniu do innych zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych i wskazanych do uwzględnienia podczas opracowywania w przyszłości projektów innych, podobnych aktów prawa miejscowego - w odniesieniu do siedlisk 6430 i *91E0 w załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich

wykonanie i obszarów ich wdrażania usunięto działanie ochronne polegające na usunięciu zanieczyszczeń i odpadów z cieków i brzegów, gdyż stanowi powtórzenie przepisów ustawowych – art. 26 *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21)*. Natomiast w załączniku nr 4 Cele działań ochronnych ponownie przeanalizowano, przereklamowano i doprecyzowano cele działań ochronnych dla wszystkich przedmiotów ochrony.

Jednocześnie po analizie całego zarządzenia postanowiono zmienić lub uzupełnić inne zapisy w zarządzeniu w następujący sposób:

- W załączniku nr 1 Opis granic obszaru Natura 2000 Przełomy Pełcznicy pod Książem PLH020020 w postaci współrzędnych punktów załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 zmieniono zapis punktów załamania – dane w załączniku do zarządzenia z 17 września 2013 r. zostały zapisane w sposób niezgodny z układem współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 (geodezyjnym), co należało poprawić.
- W załączniku nr 2 Mapa obszaru Natura 2000 - zaktualizowano mapę obszaru.
- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania - dla siedliska 6510 w działaniach obligatoryjnych w wyniku omyłki pisarskiej nie wskazano jednego z możliwych rodzajów użytkowania rolniczego tj. pastwiskowego. Zapis dotyczący działań obligatoryjnych otrzymuje brzmienie: *„Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe trwałych użytków zielonych”* i dopuszcza możliwość trzech rodzajów użytkowania rolniczego. Dla przedmiotowego siedliska zmieniono także zapisy działań fakultatywnych poprzez usunięcie szczegółowych wskazań sposobu użytkowania. Wskazano natomiast, iż należy użytkować zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu ukierunkowanego na ochronę danego siedliska przyrodniczego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wynika to z faktu, iż zalecanie większych niż określone w programach rolnośrodowiskowych wymagań, może ograniczyć lub uniemożliwić pozyskanie środków pochodzących z funduszy unijnych, a tym samym spowodować zaniechanie działalności rolniczej.
- Z uwagi na fakt, iż w 2015 r. RDOŚ we Wrocławiu zlecił uzupełnienie stanu wiedzy dotyczące stopnia wykorzystania zimowisk w obszarze Przełomy Pełcznicy pod Książem - z załącznika nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania w części Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony - usunięto przedmiotowe działanie. Ponadto w przedłożonej w ramach tego zlecenia ekspertyzie stan zachowania zimowiska, tj. podziemi Zamku Książ oceniono na właściwy – FV oraz wskazano, iż nie ma potrzeby wykonywania żadnych działań ochronnych w tym również działania zapisanego w zarządzeniu, tj. *„Remont części istniejących zabezpieczeń dostępu do podziemi Zamku Książ. Część z nich należy zmodyfikować tak, aby umożliwiały dogodny dostęp nietoperzy do zimowiska”*. W związku z powyższym przedmiotowe działanie także usunięto.

- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania w części Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych - dla siedlisk 9110, 9180, *91E0, 91I0, 9170, 9170 i 9190 zmieniono zapis dotyczący częstotliwości przeprowadzenia monitoringu stanu ochrony z „co 3 lata obowiązywania PZO”, na „jednokrotnie między 6 i 9 rokiem obowiązywania PZO”. Powyższe wynika z faktu, iż zdecydowana większość płatów siedlisk leśnych zlokalizowana jest na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe, dla których obowiązują 10-letnie Plany Urządzenia Lasu, które określają sposób gospodarowania w poszczególnych wydzieleniach, w tym w wydzieleniach, w obrębie których występują siedliska przyrodnicze. Plany te podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, która obejmuje m.in. uzyskanie opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie wpływu planowanych działań na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, iż zmiany w siedliskach leśnych zachodzą powoli, zgodnie z planową gospodarką leśną, która dodatkowo weryfikowana jest pod kątem jej wpływu na środowisko przyrodnicze - jednokrotny monitoring w okresie obowiązywania PZO jest wystarczający, aby zweryfikować realizację PZO w odniesieniu do siedlisk leśnych oraz zaobserwować ewentualne zmiany zachodzące w siedlisku.
- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania w części Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych – dla gatunków nietoperzy: 1308 mopka, 1324 nocka dużego i 1323 nocka Bechsteina uszczegółowiono zapis dotyczący monitoringu stanu zachowania gatunków – *„Ocena stanu zachowania gatunku oraz jego siedliska zgodnie z metodyką PMS – trzykrotnie w ciągu obowiązywania PZO w odstępach 2-3 letnich.”* Natomiast działanie *„Aktywność/stopień wykorzystania obszaru przez gatunek – nasłuchy detektorowe, odłowy w sieci w okresie V-VIII na wybranych transektach i stanowiskach w obszarze”* usunięto z grupy działań dotyczących monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych i połączono z działaniem dotyczącym uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony dla ww. gatunków. Zapis przyjął brzmienie *„Wyszukiwanie kolonii rozrodczych, w miesiącach V-VII – określenie aktywności lokalnej populacji (aktywność/stopień wykorzystania obszaru przez gatunek – nasłuchy detektorowe, odłowy w sieci w okresie V-VIII na wybranych transektach i stanowiskach w obszarze. Ocena stanu preferowanych przez gatunki siedlisk – ocena kluczowych parametrów siedlisk w reprezentatywnej próbie płatów). W trakcie obowiązywania PZO”*.
- Z uwagi na fakt, iż gatunek 1060 czerwończyk nieparek oraz 1355 wydra nie stanowią już przedmiotów ochrony obszaru (zmiany dotyczące listy przedmiotów ochrony dla obszaru Natura 2000 Przełomy Pełcznicy pod Książem zostały już zaakceptowane przez Komisję Europejską) w przedmiotowym zarządzeniu nie podano informacji na ich temat.

Ustanowienie zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełomy Pełcznicy pod Książem PLH020020 poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 22 września 2015 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w Gazecie Wyborczej o zasięgu wojewódzkim ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 16 września 2015 r. o zamiarze przystąpienia do opracowania projektów zmian zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla 42 obszarów Natura 2000 w województwie dolnośląskim, w tym dla przedmiotowego Obszaru. Obwieszczenie zostało również przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Miasta Świebodzicach i Starostwa Powiatowego w Świdnicy, gdzie wisiało na tablicach ogłoszeń w dniach 24 września 2015 r. – 15 października 2015 r., Urzędu Miasta w Wałbrzychu i Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu, gdzie wisiało na tablicach ogłoszeń w dniach 22 września 2015 r. – 13 października 2015 r.

Projekt zarządzenia został także przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), a także do członków Zespołu Lokalnej Współpracy, utworzonego w trakcie prac nad planem zadań ochronnych. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska wskazała - w odniesieniu do podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania ochronnego dla siedlisk 6430 i 91E0 „*Usuwanie obcych siedliskowo i geograficznie gatunków roślin zaburzających strukturę i funkcję siedliska*” tj. RZGW Wrocław oraz miasta Wałbrzych w załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania – iż zgodnie z uwagami Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska nakładanie obowiązków na podmioty publiczne winno mieścić się w granicach ich ustawowych kompetencji. Wynika to z treści art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, stanowiącego upoważnienie ustawowe do ustanowienia planu zadań ochronnych, który nie przewiduje możliwości przyznawania nowych uprawnień organom administracji publicznej. W związku z powyższym usunięto RZGW Wrocław oraz miasto Wałbrzych z podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie przedmiotowego działania.

Obwieszczeniem z dnia 10 maja 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu, zgodnie z art. 39 ust. 1 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.)* zawiadomił o przystąpieniu do opracowania projektów zmian planów zadań ochronnych dla czterech obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty, w tym m.in. dla obszaru Natura 2000 Przełomy Pełcznicy pod Książem PLH020020 oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy i o możliwości składania uwag i wniosków. Obwieszczenie zostało zamieszczone w serwisie internetowym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach 13 maja – 3 czerwca 2016 r., a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (dodatku dolnośląskim Gazety Wyborczej) w dniu 13 maja 2016 r. Obwieszczenie zostało także przekazane w celu jego upublicznienia do Urzędu

Miasta Świebodzicach i Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu, gdzie wisiało na tablicach ogłoszeń w dniach 13 maja – 3 czerwca 2016 r., Urzędu Miasta w Wałbrzychu, gdzie wisiało na tablicy ogłoszeń w dniach 16 maja – 10 czerwca 2016 r. oraz Starostwa Powiatowego w Świdnicy, gdzie wisiało na tablicy ogłoszeń w dniach 20 maja – 17 czerwca 2016 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski do projektu zarządzenia.

Projekt zarządzenia został na podstawie art.59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.)* uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 29 lipca 2016 r.